

**HÍVOM A CSALÁDOKAT,
HÁZASPÁROKAT, JEGYESEKET ÉS SZERELMESEKET,
A CSALÁDOKAT SZERETŐ SZERZETES- ÉS PAPTESTVÉREKET, ÉS MINDENKIT, AKI A
CSALÁD ÉS AZ ÉLET MELLETT ÁLL!**

Egyik barátom negyvenéves érettségi találkozójukról beszámolva elmondta, hogy azok között, akik eljöttek, csak ketten voltak, akik ma is első házasságukban élnek. A többség két, néhány osztálytárs három házasságot tudhat maga mögött. Van, aki egyedül van, noha volt házassága, van, aki meg sem próbálkozott vele. Barátom megkérdezte osztálytársát, aki büszkén beszélt vállalkozása sikereiről és három házasságából származó 7 gyerekéről, hogy boldognak, megelégedettnek érzi-e magát? Tudod öregem – hangzott a válasz –, a boldogság nagyon relatív fogalom, mindenkit más tesz boldoggá. Anyagilag jól állok, bár állhatnék még jobban is. Az első feleségem helyett találtam jobbat, a második talált helyettem jobbat, a harmadikkal egész jól kijövök, azt hiszem, nincs már esélyem egy jobb negyedikre, tehát meg kell vele elégednem. És a gyerekeim? Örülök, hogy mindent meg tudok adni nekik, amire szükségük van, a boldogságukról meg gondoskodjanak majd maguk. Tudom, hogy te még mindig csak az első asszonynál tartasz, féltő, hogy már nem is viheted sokra. De ha neked ez a boldogság, ... nem irigyellek. A volt osztálytársak ebben aztán meg is egyeztek: nem irigylik egymást.

A „sikerese” vállalkozó azért nem irigykedik, mert barátomnak már kevés esélye van arra az útra lépni, amelyen ő kereste (de nem találta meg) a boldogságot, barátomnak pedig nincs oka irigyelni társát, aki kudarcos házassági kísérletei után sem mondhatja magát boldognak. Mindkettőjükben ott élt a vágy a boldogságra, a meghitt házastársi kapcsolatra, az egyikükben azonban az eszmény eltorzult, élete kisiklott, sőt mások boldogságát is zátonyra futtatta. Minden ember szíve mélyén szeretné megtalálni a párját, akivel egybeforrva kereshetik életük értelmét, akivel egységben, magukat kölcsönösen egymásnak ajándékozva törekedhetnek életük célja felé. A házasság már az őskorban megjelent, mielőtt még kialakult volna a társadalom. Nem a társadalom hozta létre a házasságot, hanem a házasságokból születő családokból alakult ki a társadalom. Isten az embert teremtéskor megajándékozta az életre szóló társ utáni vágygal, Ő alkotta a férfit és a nőt olyannak, hogy egymást kiegészítve tudjanak boldogok lenni. Az ember értelmes természetével adott törvényről, a természetes erkölcsi törvényről van szó. „A házasságra szóló meghívás már a férfi és a nő természetében adva van, ahogyan ezek a Teremtő kezéből kikerültek. A házasság nem pusztán emberi intézmény, jóllehet a századok folyamán a különböző kultúrák, társadalmi struktúrák és szellemiségek szerint számtalan változáson ment keresztül. E változások nem érintik a maradandó és általános vonásokat.” (KEK 1603)

Beszélgétek meg, milyen lenne olyan társadalomban élni, amelyben a házasság és család intézménye nem létezne! Miért nem találja meg az „igazit” az, aki csak a maga boldogágát tartja szem előtt?

Aki megismeri a minden ember szívébe írt természetes erkölcsi törvényben foglaltakat, szabad akaratával dönthet: megtartja-e a törvényt, vagy ellene cselekszik. „vessetek el minden tisztátalanságot és a különféle gonoszságokat, és fogadjátok szelídséggel a belétek oltott ígét, mely meg tudja menteni lelketeket. Cselekedjétek az ige szerint, s ne csak hallgassátok önmagatokat ámítva. ... Aki gondosan beletekint a szabadság tökéletes törvényébe, és megmarad abban, s annak nem feledékeny hallgatója, hanem tevékeny megvalósítója, az boldog lesz tette által.” (Jak 1, 21-25) A jó megtételére és a rossz kerülésére az ember belülről, lelkiismeretének szavára érez készletést, míg a jogi törvények csak külsőleg kényszerítenek, akaratunk ellenére is érvényesíthetők. Bárhogyan is próbálja szabályozni egy társadalmi csoport a házasságot, ha a szabályzás ellent mond a természetes erkölcsi törvénynek, más szóval összeütközésbe kerül az emberi természettel, válságba fogja sodorni a házasságokat és a családokat.

„A házasság és a család intézményének méltósága nem mindenütt egyforma fényel ragyog, mert a többnejűség, a válás járványa, az úgynevezett szabadszerelmek és egyéb erkölcsi eltévelyedések elhomályosítják; továbbá a hitvesi szerelmet igen gyakran megszentelteleníti az önzés, a hedonizmus és a meg nem engedett fogamzásgátlás. Ezeken kívül a mai gazdasági, társadalom-pszichológiai és polgári állapotok is súlyos zavarokat okoznak a családban. A föld egyes részein, a népesség növekedéséből származó aggasztó problémákat lehet megfigyelni. Mindez szorongással tölti el a lelkiismeretet. Mindazonáltal a házasság és a család intézményének jelentősége és ereje abból is kiviláglik, hogy a mai társadalom mélyreható változásai a velük járó nehézségek ellenére is, újra meg újra, különféle formákban megmutatják ennek az intézménynek igazi természetét.” (GS 47)

Soroljatok fel olyan jogi, egészségügyi, közigazgatási szabályzásokat, amelyek összeütköznek a természetes erkölcsi törvényekkel! Hogyan tudjátok gyerekeiteket segíteni abban, hogy megértsék a természetes erkölcsi törvényeket?

Korunkban gyakran beszélnek a házasság és a család válságáról. Valóban, ha csak azt tekintjük, hogy a megkötött házasságok hány százaléka bomlik fel néhány évvel az esküvő után, arra következtethetünk, hogy sok házasság fut zátonyra. Ilyenkor az egyes házasságok válságáról, de nem a házasság intézményéről van szó. Ha megvizsgáljuk az okokat, hamar kiderül, hogy már a párkapcsolat létrejöttékor sem volt minden rendben. A természetes erkölcsi törvény figyelmen kívül hagyása válságba sodorja az embert, az ember pedig magával viszi válságát házasságába és családjába. Nagyon fontos, hogy a házasságra készülők hallgassanak lelkiismeretük szavára és tudjanak szabadon a jó és igaz mellett dönteni. Ezért hárul nagy felelősség azokra, akik a fiatalokat felkészítik házasságukra. Ők segítik a fiatalokat a természetes erkölcsi törvény megértésében, és abban, hogy „igen”-jük biztos alapokra épüljön.

Sokan azért, mert a saját házasságuk nem sikerült, a házasság intézményének kudarcáról, válságáról beszélnek. Mondjatok példát családi, baráti, ismerősi körben olyan házasságokra, amelyek a mai viszonyok között is biztosítani tudták az egész család boldogulását, a házasság intézményének erejét! Mit gondoltok, mi a titkuk?

Megkérdeztem barátomat, minek köszönheti, hogy „még mindig csak az első asszonynál tart?” Akkor, amikor már elhatároztuk, hogy összeházasodunk – válaszolta –, de még nem voltunk jegyesek, elpanaszoltam lelki atyámnak, hogy szerelmes lelkesedésemet kezdi beárnyékolni a szorongás: vajon képes leszek-e egy életen át hűséges szeretetben élni? Hiszen én már óvodás koromban is „szerelmes” voltam, mindig volt egy-egy lány, akiért lelkesedtem. Most mi a biztosíték arra, hogy soha többé nem fog lángra gyújtani egy lány sem, hogy örökre hűséges maradok? Lelki atyám hosszan hallgatott, aztán megkérdezte: Mondd, akarod, vagy nem? Hát persze hogy akarom – válaszoltam –, mindig is eszményképem volt az férfi, aki szívében sem tör soha házasságot, ahogy az az Evangéliumban (Mt 5, 28) olvasható. Az atya erre felemelte a hangját: Akkor meg ne nyavalyogj, hanem cselekedj! Különbséget tudsz tenni a jó és a rossz között, szabad akaratod van, választhatsz. Ne nyavalyogj, hanem bízzál Istenben, akard és tedd a jót! És én – fejezte be barátom –, akartam. Hála Istennek még mindig csak az első asszonynál tartok!

Bíró László
az MKPK családreferens püspöke
a Magyar Katolikus Családegyesület elnöke